

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 26. prosinca 1894.

List 4.

Poročilo o bratovščini Naše ljube Gospe presv. Serca za leto 1893.

Vodstvo vsakterega društva ima početkom novega leta dolžnost, da svojim društvenikom poroča, kako je napredovalo ali pa nazadovalo tekom jednega leta. — Bratovščina Naše ljube Gospe, ustanovljena v stolnici ljubljanski, je brez dvoma društvo, kateremu ni enacega po vseh slovenskih deželah, kajti število molitvenih udov je v preteklem letu naraslo do ogromne svote 157.338. Zato si tudi podpisani tajnik šteje v dolžnost, da v „Danici“, katera je že od nekdaj glasilo naše bratovščine, podá kratko poročilo, kako je ta družba v preteklem letu napredovala.

Lansko leto je na novo pristopilo blizu 6000 udov. Hvala za prelepi napredek gre najpervo Naši ljubi Gospej, katera je s svojo močno priprošnjo pred najsvetejšim Sercem Gospodovim ganila serca toliko tisočev pobožnih Slovencev, da so s pristopom v našo bratovščino postali nje posebni častilci. — Serčna hvala pa tudi vsim p. n. gg. dušnim pastirjem, kateri se tudi v preteklem letu niso bali mnogoterega truda in marsikterih stroškov pri nabiranju novih udov. Zagotovilo, da so delali za čast, za slavo Naše ljube Gospe, bodi jim najboljša plačilo, za vse.

Skoraj polovico novih udov so v preteklem letu nabrali čč. gg. sobratje goriške nadškofije. To je pač toliko bolj pomenljivo, ker je ravno goriška nadškofija po številu duš mnogo manjša od ljubljanske in lavantinske. Iz ljubljanske škofije je dala največ novih udov Dolenjska, za katero pride Notranjska in potem Gorenjska. Iz lavantinske in kerške škofije je pristopilo

okoli 400 novih udov. Skoraj bi smeli terditi, da je tudi v teh dveh škofijah bratovščina v preteklem letu veliko bolj napredovala, ker po našem mnenju č. g. dušni pastirji iz teh škofij ne pošiljajo vsih novih udov našemu vodstvu, temveč so gotovo v zvezi z Inomostom. Ravno zaradi tega pa opozarja bratovsko vodstvo vse čč. gg. razširjalce, da je bratovščina „Naše ljube Gospe“ pri ljubljanski stolnici ustanovljena za vse slovenske dežele. Prav primerno bi bilo tedaj, da se vsi udje iz slovenskih dežel opisujejo v tukajšno bratovsko matico.

Kakor druga leta se je tudi lansko leto vsaki teden, navadno v torkih ob poli 6 uri, opravljala pri bratovskem altarju jedna sv. maša za vse žive in mertve ude. Mnogo ljubljanskih udov se je teh ss. maš redno vdeleževalo. Vendar pa bratovsko vodstvo serčno želi, da bi pri bratovskih ss. mašah vsakokrat še veliko večja množica domačih udov bila navzoča. Saj se ravno med najsvetejšim opravilom sami najlažje vdeležujejo vsih mnogoterih milosti, katere Naša ljuha Gospa presv. Serca ravno takrat deli svojim zvestim častilcem. Med bratovsko sv. mašo imajo pa tudi najlepšo priložnost moliti za tolikanj drugih, kateri se jim vsaki teden po „Zgodnji Danici“ v svojih dušnih in telesnih potrebah priporočajo. Med sv. mašo ne prosimo in ne molimo sami; tukaj je naša prošnja in molitev združena z Jezusom, kateri se za nas daruje.

Denarno stanje že od leta 1888, ko se je napravila za okroglih 1600 gld. krasna bratovska zastava, ni več posebno vgodno. Takrat se je namreč vse premoženje porabilo za zastavo, blagajnica pa je ostala skoraj prazna. Tako je bilo tudi preteklo leto. Le komaj so se iz dohodkov odbijali stroški za sv. maše, poštnino

druge potrebne reči. In vendar bi bilo močno želeli, da bi se prav kmalo zopet prenovil bratovski oltar, za kar bi se seveda potrebovala precejšna svota. — Zato je prisiljeno bratovsko vodstvo prositi č. gg. pospeševalce, da pri sprejemanji novih udov blagovolijo nabirati tudi prostovoljnih doneskov za bratovsko blagajnico, da pa tudi stare ude morda vsaj vsako leto enkrat opomnijo, naj vsak po svoji moči kaj daruje naši bratovščini. Vsak najmanjši donesek se bode hvaležno sprejel. — Bratovščina namreč nima nikakih drugih dohodkov, nego mali dobiček pri razprodaji vzprejemnih podob, svetinj in molekov. Naj bi tedaj č. gg. duhovni pastirji vsaj te devocijonalije vedno le pri vodstvu naročevali ali pa osebno kupovali. Kar kupujejo drugej, bratovski blagajnici ne prinaša nikacega dobička. Podpisani tajnik ima vedno pripravljeno zalogo in vsacemu naročniku rad postreže. — Ljubljanske ude pa opozarjamo, da se samo tisti darovi, kateri se osebno izročé vodji bratovščine, p. n. g. stolnemu župniku, ali tajniku, porabijo v bratevske namene.

Poročilo sklepamo s serčno željo, naj bi tudi v prihodnje naša bratovščina tako častno napredovala, da bi dne 8. decembra 1899, ko se bode obhajala petindvajsetletnica nje vstavitve pri stolni cerkvi ljubljanski, število nje udov popolnoma doseglo 200.000

Naša ljuba Gospa presvetega Serca, prosi za nas!

V Ljubljani začetkom januarija 1894.

Za bratovsko vodstvo
tajnik:

Matija Mrak,
stolni vikar.

Modroversko kermilo zdrave omike.

O vernosti.

(Iz verskega „Kermila“ dr. J. Muršec-a.)

(Dalje.)

8.

Nekteri menijo, da vsa kerščanska vera obstoji v ljubezni božji iz vsega serca, in bližnjega ko samega sebe. To je sicer jedro nravnosti, ali treba je tudi verovati v Božjo besedo. V kogar kdo ne veruje, kako ga bo ljubil? Vernost je bogočastje duha, spolnovanje zapovedi je bogočastje serca in volje. Vera zveršuje dvojni namen ozir človeka *): po prvem mu vravnava

voljo, podajaje mu pravila obnašanja; po drugem mu razsvetljuje um in ga varuje zmót, veče vaje mu, se veri podvreči. Dela brez vérnosti so mervta, vérnost pa mervta brez dél: treba je verovati in dobro storiti. Tudi tu velja beseda Gospodova: „To je treba storiti in unega ne opustiti.“*)

9.

Vera je podloga obnašanja; kaže meje kreposti in grešnosti, ter resnice in zmote; napotuje k dobremu dejanju s spodbudnimi razlogi, ki vravnavao ljubezen do samega sebe; in odvraca od hudega s svarečimi razlogi, ki se ne dajo prezirati. Pustimo nadčutno umovanje, le redkim dosežno, ter glejmo na svedoštvo izkušnosti, ki je vsem pristopno. Kaj je bil svet pred sv. evangelijem? Kaj po njem? Berimo zgodovino. Pred Kristusom je svet hiral občne pokvarjenosti. Jezus Kristus je prisijal ko solnce, ktero teme razganja; berž je vera um razsvetila; svet se popravi; obnašanje se poboljša; krepost, ktero je strah zasramovanja zaduševal, se razcvéta in privabi dokaj posnemalcev po vseh pokrajinah. Vse to je spričano.

Odsih dob si prevzetna pamet hoče spet prestol postaviti na podertine vere. Kaj bi bilo iz nravnosti, kaže se že zdaj. Peša v tisti razmeri, v kateri se nevérnost šopiri. Poštenost predstaršev gine vidoma, in ako brezbožnost napreduje, še bodo naši vnuki logodnejši po poterjenem izreku starodavnem:

Vek staršev, slabši ko dedov,
Zarod dal je hujši, ki berž
Splodi še zločastejšega.*)
Brez vernosti ni nravnosti.

10.

Naj se nam ne hvalisa poštenost nevernih; kake nraвне kreposti utegnejo ljudje imeti, ki menijo vse smeti, kar se jim poljubi; katerim se naj gerše pregrehe zdijo nedolžne zabave; kateri tajijo vsako dolžnost do bližnjih; kateri razun svojih strastij ne poslušajo nobene zapovedi; kateri mislijo, da je Bogu, če že vanj verujejo, hudo in dobro vse eno. Ne, takošni ljudje ne morejo prave poštenosti imeti. Ako se kažejo po licu nekoliko pošteni, so to le iz strahu, ne se zameriti dobrim. Nikakor ni tam čednost domá, kjer ni v sercu Boga! Po obnašanji sta si hudoben in pobožen včasih podobna; pa silno različna po sercu. Pervi stori dobro iz strahu

*) Ratio divini cultus ex his duobus constat, piis dogmatibus et actionibus bonis; neque doctrina sine operibus bonis accepta Deo; neque opera recipit Deus a religiosis dogmatibus sejuncta. Quid enim prodest d. Deo senti re recte et turpiter fornicari? Quae vero contra utilitas iudicium esse laudabiliter, et impie blasphemias profari? S. Cyril. Hier.

*) Haec oportuit facere, et illa non omittere. Marc. 23, 23.

*) Aetas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, m. x. daturos
Progeniem vitiosiore. Hor.

pred javno kaznijo; drugi iz ljubezni do čednosti. Zares, ni najti nobenega zagrizenega nevernega, ki ne bi na skrivnem zrel bil za vsako hudo bijo; in ako bi se znašel, je to čudo, ter po starem pregovoru: „Redek terček na zemlji, ves podoben črnemu labudu.“

(Dalje nasl.)

Slovenski romar v Sveti Deželi.

Pojdimo do Betlehema.

(Dalje.)

Ko se je začela ruska „sv. liturgija“ (maša) v presv. štalici, sem odšel v druge sv. votline, ki so z zidovi ločene sedaj od prave štalice; osobito sem se mudil v oni sv. Jožefa. O, kako prijetno duši in sercu je bivati sam v teh svetih podzemeljskih prostorih in svetiščih in tu moliti, premišljevati in svete božične pesmi pevati. Ni se čuditi, zakaj je sv. Jeronim tako rad in toliko lét tukaj bival in bivali tudi mnogi drugi služabniki in služabnice Božje. Ob šesti uri sem šel v priljubljeno podzemeljsko svetišče („Grotta del latte“) „mlečna votlina.“ Bil sem tu pri sveti maši, katero je opravljal jeden izmed patrijarhovih svečenikov v sirsko-melhitskem obredu in v arabskem jeziku; obleka liturgična je rimo-latinskega obreda. Obred ta je lep in mnogopomenljiv. Ko pristopi mašnik k oltarju, moli pri srednji oltarja; odkrije kelih in vlije vanj vina in nekoliko kapljic vode, hostija — opresni kruh — je rimskega obreda; daruje oboje za jedno — pomen starega zakona. Potem stopi malo od sredinje oltarja, ako so stopnice, jedno nižje, tu opravi molitvo in očitno izpoved; nató je več prošnja in kirije-elejson, mnogokrat mašnik napravi z roko križ čez ljudstvo, brez obračanja proti ljudstvu, govori pa: „Gospod z Vami.“ Čita apostolski list. Potem bere sv. evangelij. Mašna knjiga se ne prenaša, je vedno na evangelijski strani na oltarju. Umije si roki. Molitve in po teh spremenjenju kruha, mašnik se s kolenom do tlá pokloni, istotako pri spremenjenju vina; zatem molitve, po teh poklekne mašnik na obe kolena in nekaj časa kleči z jako upognjeno glavo — pomen poslednje večerje in Kristusove bridkosti v Gecemani. Sedaj povzdignjenje presv. Rešnjega Telesa, potem pa presvete Rešnje Kervi; pri obojem povzdignjenju stori v višavi nad glavo križ z Najsvetejšim, istotako s kelihom in presv. Kervjo. Strežnik moli vero, mašnik dela križe z roko. Moli očenaš. Zavživanje. Predno se kelih izplakne in je še nekaj kapljic presv. Kervi in drobci presv. Hostije noter, se mašnik s kelihom oberne k ljudstvu in podeli blagoslov; pomen: pokop, vstajenje in vnebohod Kristusov. Potem molitve in evangelij. Naposled se oberne mašnik k ljudstvu, razprostre kvišku roki in povzdigne proti nebu oči in moli, nato podeli z roko križ delajoč sv. blagoslov, ter ide taki od oltarja. Ta obred se nekoliko razlikuje od Siro-koptovskega, maronitskega in prav malo od armenskega.

Tako je v sv. katoliški cerkvi več bogoslužnih obredov in v različnih jezikih se opravljajo sv. maša, molitve, petje in deljenje ss. zakramentov. Sv. obredi cerkveni in bogoslužni vzhodnji predstavljajo in znamenujejo svete dogodbe natančno in redoma;

omenim samo to: Od spremenjenja pri poslednji večerji pa do povzdignjenja Kristusa na križu preteklo je nekaj časa in to je v prej omenjenem obredu določno vspomenjeno in predstavljeno.

Prijazni redovni brat lekarničar samostanski, po rodu Sloven-Čeh iz Avstrije, mi je mnogo potregel in pokazal tudi ono nebeško-milo in velelepote Jezusa; ta kip je prave detinske velikosti, umetno-naravno. ipak božje izraženo, kakor bi živo bilo. To Dete nosijo o Božiču v slovesni procesiji in ga v presv. štalici položijo na mesto sv. jaslic. Shranjeno je v krasni ormarici s steklom spredaj, v ormari zakristijski pri cerkvi sv. Katarine. Šel sem se poslovit od presv. štalice. V zahvalo za to veliko milost, da sem jaz ubogi grešnik osebno došel in bival v Betlehemu in v presv. štalici, bil sem še pri poslednji sv. maši ta dan v svetišču rojstva Gospodovega. O, kako težko ločil sem se iz prelube in presv. štalice; kajti popolno zdelo se mi je in čutil sem, da sem tukaj doma. Beseda in misel Betlehem, betlehemska štalica in sv. jaslice so mi že v nježni mladosti kakor glasovi prijetno vbrane harpe razveselovali serce in dušo ter vzbujali sveto-mile, sladke čutila. Kako vesel in rad sem narejal lepe božične jaslice in navdušeno peval mile božične pesmi. Božič me je izmed vseh cerkvenih praznikov najbolj veselil in to vedno do sedaj. Prav rad poslušal in čital sem svete božične dogodbe, jih premišljeval in v domišljiji jih prav živo si predstavljal. Neizrečeno sem želel jedenkrat osebno obiskati Betlehem in presv. štalico. In, hvala Bogu! bival sem osebno tri srečne dni v Betlehemu in največ v presv. štalici. Ali moral sem se ločiti iz tako ljubljenega in presvetega kraja. Padel sem na obraz na presv. mesto rojstva Jezusovega v betlehemske štalici in ga polival z vročimi solzami. Navdihnili se mi je misel: Tudi Jezus, Marija, Jožef niso ostali tukaj, morali so se podati iz tega kraja in celo bežati v Egipt in potem še silno terpeti na tem svetu. To me je vpokojilo, vtolažilo in navdušilo. Šel sem na duši in nekako tudi na telesu preroden iz Svetišča in iz Betlehema pevajoč sv. pesme. Oziral sem se pa vedno nazaj, osobito tje, kjer pod veliko baziliko nahaja se presv. duplinska štalica. Preko gorske doline proti zahodu od Betlehema stoji veliko, mestu jednako selo Bet džala z velikimi in lepimi poslopji: katoliškega jeruzalemskega patrijarha seminarij, šole, izgojišča mladenčev; lepa in velika kolegijatna cerkev, več cerkvá in kapel z ustavi ženskih redov za vzgojo in izobraževanje deklic. Ko dospem na grič gorovja, kjer stoji gerški samostan „Mar-Elias“ gledam še mili Betlehem; ko pa stopam onokraj griča skrije se mi sveto mesto rojstva Boga in Gospoda našega Jezusa Kristusa in pokaže se mesto Jeruzalem. Šel sem proti Jeruzalemu v duhu z detetom Jezusom, Marijo in sv. Jožefom, ko sta ga nosila k darovanju 40. dan po rojstvu v tempelj jeruzalemski.

Preljubi verni Slovenci! Preprosto in jako skromno in pomanjkljivo sem Vas vodil v duhu seboj v Betlehemu in okolici njegovi. Za spomin vzemimo iz Betlehema Jezusovo ljubezen, ponižnost, ubožstvo in sveti mir. Prosim Vas, blagi Slovenci, radi premišlujte sv. zgodbe rojstva Kristusovega, radi in prav lepo in sveto-pomenljivo napravljajte sveto božično predstavo — božične jaslice v cerkvah in v hišah po vsej Sloveniji; v nemajte v sercih otro-

čičev vaših sveto pobožnost k presv. Detetu Jezusu. S to pobožnostjo se serce še v višji starosti verno-pobožno, sveto, milo in ljubko, otročje priprosto ohrani.

Pripravljajmo se pa na večno veseli Božič v nebesih, kjer se obhaja najslavniji spomin rojstva nebeškega Kralja, da bomo vsi prerojeni v Kristusu z vsemi angelji in svetniki pevali: Slava Bogu v višavi.

Ob najdaljši uri pred poldnem došel sem v Jeruzalem. Nesel sem pismo na avstrijsko pošto, a bilo je toliko judov na pošti, ki so oddajali pisma za Avstrijo, da sem dolgo čakal, predno sem na versto došel. Obiskal cerkev presv. Zveličarja in se napotil k sv. Janezu Kerstniku v judejskih gorah, kamor Vas blagi čitatelji povabim in prosim, da me poterljivo spremljate na sveta mesta: Marijinega obiskovanja Elizabete, rojstva predhodnika Kristusovega sv. Janeza Kerstnika in v puščavo njegovo.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane (Petdesetletnica Dejanja sv. Detinstva.) (Konec.) Preobširno bi bilo, ko bi hotli popisati vse, koliko se po družih deželah stori za Dejanje sv. Detinstva. Zaznamovajmo le nekatera leta: Sveto Detinstvo je l. 1843, ko je bilo ustanovljeno, imelo dohodkov 9000 gld., drugo leto 1844 pa že 24.000 gld. in 1845. leta 40.000 gld. in tako je rastlo od leta do leta, da je l. 1850 bilo dohodkov 100.000 gld., l. 1855 že 412.000 gld., l. 1860 pa 575.000 gld. in in l. 1870 680.000 gld., l. 1878 pa že 1.062.336 gld. 54 kr. in samo zadnje štiri leta so znašali dohodki sv. Detinstva nad 5 milijonov goldinarjev. Kako spodbudna darežljivost! Kje je še kaj enakega na celem krogu zemlje, kakor kar nam kaže sveta katoliška Cerkev v Dejanji sv. Detinstva! Tukaj tekmujejo udje raznih narodov in rodov prijateljsko skupaj za eno veliko idejo, za razširjenje kraljestva Božjega na zemlji. In koliko zaslužnja si pač nabirajo! S temi dobrotnimi doneski so že milijonom poganskih otrok sv. nebesa odperli. Tako je le v 14 letih od l. 1862 do l. 1875 bilo kerščenih skoraj polipeti milijon ubozih ajdovskih otrok, ki so mali pomerli vsi že v nebesih. Tisočim in tisočim pa so s temi darovi preskerbeli veliko dobroto kerščanske vzgoje. S temi dobrotnimi prispevki so podpirali na stotine misijonov, sirotišnic, šol in družih naprav sv. Cerkve. Kaj zanimiva so letna poročila Dejanja sv. Detinstva, ktera to opisujejo. Navedemo tukaj za izgled le katero zadnjih let: L. 1889 je Dejanje sv. Detinstva imelo dohodkov 1.339.559 gld. 70 kr. in podpiranih je bilo s tem denarjem 147 misijonov, 596 sirotišnic, 2709 šol, 274 delavnic pri misijonih, in 852 lekarnic, kerščenih je bilo to leto 409.252 poganskih otrok, vzgojevanih pa 143.656 otrok. Ali odprimo še prav zadnje letno poročilo, ki nam opisuje delovanje sv. Detinstva v letu 1892. V tem letu je bilo dohodkov v vsem skupaj 1.336.682 gld. 4 kr. in podpiranih je bilo 158 misijonov, 668 sirotišnic, 3186 šol, 361 delavnic pri misijonih in 994 lekarnic. Kerščenih je bilo 413.090 poganskih otrok, 166.395 otrok pa vzgojevanih. Le samo zadnje štiri leta bilo je kerščenih blizo dva milijona poganskih otrok, vzgojevanih pa

nad 600 tisoč otrok. Koliko dobrega stori Dejanje sv. Detinstva med ubogimi ajdi!

Ali neizrečeno koristno je pa to sveto Dejanje tudi za kristijane, posebno za kerščanske otroke. Že da so deležni toliko dobrih del v misijonih, kako spodbudno in zaslužno je to! Verh vsega tega pa koliko molitve se opravi! Smem reči, da veliko naših otrok se ima ravno tem delu zahvaliti, da so bili kerščeni in posvečujoče milosti Božje deležni; pri vseh molitvah in svetih mašah se namreč prav posebno moli za kerščanske matere, da bi nobeden njih otrok brez sv. kersta ne umerl. Moli se za dobro kerščansko vzgojo otrok, da bi kedaj bili pobožni, bogaboječi kristijani, pošteni državljani. In koliko je še družih duhovnih dobrót v Dejanji sv. Detinstva, ter je prav resnična beseda misijonarja P. Seisla: „Ne vem odločiti, komu delo svetega Detinstva več koristi, ali nejevernim ajdovskim otrokom, ali otrokom kerščanskih starišev.“ In neki star skušen dušni pastir piše: „Duhovni in tudi svetni učeniki, kateri sebi izročeno mladino po kerščansko izrediti hočejo, si ne morejo v dosego svojega namena nobenega boljšega pripomočka izvoliti, kakor je ta, da pri nji vpeljejo „Dejanje sv. Detinstva.“

Za nas pa je še prav posebno veljavna beseda prvega učenika sv. Očeta papeža, namestnika Kristusovega na zemlji na sedeži sv. Petra. Že ranjki Papež Pij IX so v svojem „Breve“ od 18. jul. 1856 pohvalo in posebno veselje izrekli nad Dejanjem sv. Detinstva in ga tudi vsemu katoliškemu svetu prav gorko priporočili. Ob enem so to Dejanje kakor že tudi njihov prednik, Papež Gregorij XVI obdarovali z obilnimi odpustki in drugimi duhovnimi dobrotami. Vse te odpustke in duhovne dobrote so poterdili vnovič, pa še v obilni meri pomnožili sedanji sveti Oče Leon XIII, kateri so že od prvega početka sv. Detinstvu prav posebno naklonjeni. Že kmalo po svojem nastopu so v raznih pismih leta 1879 in 1883 tudi vsim mašnikom, ki so vodniki, svetovalci ali predniki Dejanja sv. Detinstva, dali posebne oblasti kakor oblast blagoslavljanja moljke, rožne vence, križce, svetinje itd., dalje oblast privilegiranega altarja in še mnogo drugih predprav. Posebno ljubeznjivo pa je „Breve“ sv. Očeta papeža Leona XIII za petdesetletnico Dejanja sv. Detinstva z dne 3. februarija l. 1893, v katerem duhovnim vodnikom tega Dejanja oblasti in pravice, ki so jim bile nekatere poprej le za nekaj časa dodeljene, za vedno podelé. Iz celega tega krasnega „Pisma“ se vidi, kako pri sercu je Dejanje sv. Detinstva sv. Očetu Leonu XIII, ki so pri neki priliki rekli te le besede: „Želel bi, da bi se vsi katoliški otroci po vsem svetu vdeleževali tega lepega Dejanja sv. Detinstva.“ Zato Dejanje sv. Detinstva naj živí! naj čversto raste! naj cvete! v to pomози Božje Dete Jezus!

Ljubljana. (O zavetišču zapuščene mladine.) Pri prvem posvetovanji o zavetišču zanemarjenih otrok 20. sept. 1893 v mestni hiši je bilo pričujočih čez 20 gospodov in precej takrat so enoglasno odločili za načelnika c. kr. svetnika gosp. Jož Merk-a, pozneje so sestavili odbor in 23. prosinca se je deputacija predstavila prevzvišenemu gospodu knezu škofu. Višji pastir so prav ljubeznivo sprejeli gospode, veselje naznanili nad tem novim delom ter so obljubili svojo vsestransko pomoč in darovali društvu

100 gld. Daroval je v namen tudi preč. gosp. kanonik in dekan Jan. Flis 100 gld.; že poprej pa se je naznalo, da je neimenovan gospod za to napravo podaril znamenito svoto. Pristopil je k društvu tudi mestni odbornik g. J. Velkoverh in daroval 100 gld. Bog plačaj blagim dobrotnikom in obudi mnogo novih.

Prihodnjič prinese „Danica“ ginljiv govor, s katerim je bil gospod katehet Jan. Smrekar dotične gospode ogovoril na prvem shodu. Danes naj samo to še omenimo, kakor je vse upanje, da se bode odgoja mladine godila v duhu pokojnega Giovani-Boskoti, prvega pedagoga današnjega časa.

V Kandiji pri Novem mestu so ob novem letu dobili bolnišnico. Prišlo je 6 usmiljenih bratov iz Gradca ter imajo zdaj v novi napravi že 20 bolnikov, ki ne morejo prehvaliti, kako dobro postrežbo da imajo. Dozdaj je bilo vsako leto precej bolnikov iz Kranjskega izkazanih v zapisniku bolnikov v Št. Vidu na Koroškem, kjer je umerl tudi naš verli gospod Jožef Jerič, in kolednik usmiljenih bratov od ondôt je hodil tudi na Kranjsko. Kako bode v prihodnje, bode se videlo. Govorilo se je o svojem času, da bi bila pripraven kraj za usmiljene brate tudi Škofja Loka, kjer imajo na „novem tergu“ tudi cerkev in prostore za bolnike. Bolnikov je pač povsod dosti in marsikteri groši bi bili bolje obrnjeni za bolnike, kakor pa n. pr. za plese ali tratenja po kerčmah. Veliki reveži so bolniki in veliko dobro delo je, zljajševati jim bridkosti, kolikor je mogoče.

Z Dolenjskega. (Kam hodimo v novem letu?) Kaj naj nam bo leto 1894 prineslo? Tako morebiti se vprašamo s strahom! Zakaj pa s strahom? Zato, ker smo maloverni! Odverzimo strah! Zaupajmo v Boga! Vsako delo začnimo z Bogom! Le bolj pogosto hodimo pred tabernakelj Jezusa prosit, da naj da blagoslov vsem našim delom! „Brez mene ne morete nič storiti,“ tako je rekel naš mili Jezus! Pred volitvami posvetujmo se z Jezusom pred tabernakeljnom. Preden imamo kak govor, bodisi ali v tem ali v tem društvu, zopet pojdimo pred tabernakelj. Tam bomo dobili moč, da bomo res katoliški, bolj kakor politični. Tam bomo dobili moč, da bomo nad vse katoliški, potlej narodni. Tam bomo dobili moč, da bomo rabili manj besedičenja, več jedra! Tam se bomo učili prave katoliške odločnosti. Tam se bomo učili prave darežljivosti. Tam se bomo učili, da ne smemo biti sebični. Ako bi dostojanstveniki, poslanci, ministri hodili pred tabernakelj molit: vse delo bi imelo blagoslov Božji! Ako bi hodili bolj pogosto pred tabernakelj, bi se resolucije I. kat. shoda gotovo hitreje rešile. Ako bi hodili bolj pogosto pred tabernakelj, bi se zaupno vsi zjedini in bi kolikor mogoče z dušnim pridom praznovali 25letnico katoliške družbe. Ako bi liberalci z odkritim srcem hodili pred tabernakelj, nehali bi liberalci biti in rešili bi svoje in družih duše. Ako bi hodili pogostoma pred tabernakelj, veliko manj bi bilo nagajanja, toliko več pa delovanja v prid katoliški stvari! Tako delajmo v novem letu!

J. B.

Iz Celja. († Robert Žuža, izgled mladega dijaka.) Dne 16. januarja t. l. je umerl vsled davice 11½ let stari dijak II. latinske šole v Celji, Robert Žuža, sin gosp. dr. Franca Žuža, c. kr. okrajnega zdravnika prvega reda v Weizu pri

Gradcu, in njegove soproge Roze, rojene Kranjc. Bil je mladenec nenavadno nadarjen, bistrega uma, blagega serca in pobožnega duha, čednega in vedno veselega obraza in jako prikuplivega vedenja do vsakega človeka. Zato pa ni le bil veselje in ponos svojih starišev in sorodnikov, ampak tudi ljubljene učiteljev, sošolcev in vsakega, kateri ga je spoznal. Rad je pomagal součencem ne le pri uku, kajti bil je on vedno odlikaš, ampak tudi v gmotnih zadevah. Vsako jutro in na večer je klečé opravljaj molitvice, k prejemi ss. Zakramentov se je skerbno in zvesto pripravljaj in kedarkoli je prišel v cerkev sv. Jožefa nad Celjem, je pred velikim ondôtnim oltarjem s toliko pobožnostjo molil, da so dostokrat okolistoječe solze polile. Na ss. treh Kraljev dan še obiše gospoda strica na Laškem in se jako veselega serca poverne v svoje stanovanje v Celje. 9. t. m. za davico zbolil in akoravno sta ga že v začetku bolezni vračila 2, pozneje 4 oziroma 5 doktorjev, ga smertni kosi vendar niso mogli oteti.

V celi mučni bolezni je voljno in mirno terpel, ves udan, in je še sam tolažil tužne stariše in druge, 16. t. m. dopoldne je ss. Zakramente za umirajoče s toliko spoštljivostjo prejel, da so pričujoče kar solze oblivale. Popoldne okoli 3eh tistega dneva se je fantič še rajsko smejeti začel in kmalo potem je v naročji 4 doktorjev, ki so ga na vratu operirali — svojo čisto dušico izdihnil. Znane in nepoznane roke so rakev mladega dijaka s svežimi cveticami in krasnimi venci kar obsipale. Med venci se je odlikoval venec dijakov z napisom na traku: „Ultima salus ab amicis tuis“ (poslednji pozdrav od tvojih prijateljev). Čast, hvala verlim dijakom. Akoravno rajnega radi davice gimnazijalci do groba niso smeli spremljati, je vendar na poslednji poti imel izbornostvo — med drugimi tudi svojega strica (ujeca) c. kr. polkovnika v ženi-štubu in ženi-ravnatelja v Inomostu, slavno-znanega gosp. Viktorja Kranjca, ki se vkljub veliki zimi daljnega pota ustrašil ni.

18. t. m. so obhajali dijaki in profesorji celjske gimnazije za rajnim Robertom zadušnice, pri katerih so pevci krasno prepevali žalostinke. Hvala njim!

Omeniti še moramo, da so pri pogrebu posebno zvonovi pri sv. Jožefu, kjer je mladenček rad roke in serce k nebesom povzdigoval, jako milo in globoko v serce segajoče mu prepevali.

Tako je plemenita cvetličica, komaj nekoliko razcvetela, že zopet odletela. Tužnim starišem in sorodnikom naj pa besede Modrega v st. t. v tolažbo veljajo, ki pravi: „Placens Deo... translatus est. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus“... „Bivši Boguljub je prenesen. Uzét je, da bi mu hudobija uma ne prevrnila.“

Kdo je papež?

Natô vprašanje odgovarja nek italijanski pisatelj sledeče:

Papež je namestnik našega Odrešenika Jezusa Kristusa na zemlji. (Pont. rom.).

Naslednik prvaka apostelnov svetega Petra. (Eccles. gall.).

Vidni poglavar vesoljne Cerkve. (S. Marcell.).

Pervostolnik celega svetá. (Pij IX.).

Škof vseh škofov. (Tertul.).

Pastir vseh pastirjev. (Evz. Emiss. S. Bern.).
Oče in učenik vseh kristijanov. (Florentinski cerkveni zbor.).

Vodnik svetá in vseh vernikov. (Pont. Rom.).
Vareh vinograda Gospodovega. (Conc. Cart.).
Nezmotljivi učenik resnice v verskih in npravstvenih zadevah. (Vatikanski cerkveni zbor.).

Zakladnik milosti in nebeških odpustkov. (In litt. eccles.).

Najvišji sodnik, ki razvezuje in zavezuje v imenu Bogá samega. (Ravno tam).

Vareh ključev nebeškega kraljestva. (Ravno tam.)

Papež in cerkev sta jedna in ista stvar. (Sv. Frančišek Salezij).

Hvali Gospoda, o srečni zemljan!

Vse dneve, vsa leta,	Mladenča varuje
Po noči, čez dan,	Vseh svetnih te zmót;
Preslavljal Očeta,	Nad tabo On čuje,
Oj srečni zemljan!	Te spremlja na pót.

On daje ti vsega	Če mož si v težavah,
Za dušo, teló;	In peša ti moč,
Varuje te zlega,	Gospod ti v skušnjavah
In vabi v nebó.	Pošilja pomoč.

Za milosti, nade	Te doba doide,
Zahvalo mu poj;	Ko starček si siv,
Razlega za gnade	Na pomoč ti pride
Naj spev se mu tvoj!	Bog tvoj dobrotljiv.

Še dete nezmožno,	Ko smert se ti bliža,
Te v varstvo je vzél;	Tvoj Oče tedaj
Ti sérce pobožno	Se k tebi približa,
Za dobro je vnél.	In vzame te v raj. —

Vse dneve, vsa leta,
Po noči čez dan,
Preslavljal Očeta,
Oj srečni zemljan!

Ivan Zarnik.

Razgled po svetu.

Rim. (Sklep papeževih zlatomašnih slovesnosti.)
Za sklep jubilejskih slovesnosti Leona XIII je veliki odbor v Rimu naredil in razglasil posebno osnovo, ktero naj tukaj po večem posnamemo. Odbor želi, da naj se sklep vravná primeren začetku in téku vsih slovesnosti; da se skazemo polni hvaležnosti do Bogá in do brezmadežne Marije Device, da bodi sklep pravi častni dan, ki naj doveršuje slavni venec, ki ga je sveta Cerkev spletla in posadila na glavo svojemu prečastitljivemu vesoljnemu Očetu, Leonu XIII. Take-le točke ima osnova:

1. Enajstega svečana, v dan, ko se je bila brezmadežno Spočeta v Lurdu prikazala, se bode na tem preimenitnem svetišču obhajala slovesna zahvalna sv. maša z zahvalno pesmijo. Potem bode izročena svetilnica, v kateri bode v ta spomin v Masabelski duplini večna luč gorela. Ta svetilnica bo dar katoličanov vsih narodov, kateri se bodo duhovnega romanja v Lurd vdeležili. Sveti Oče so to romanje poterdili in blagoslovili.

2. Dneve 16., 17. in 18. svečana bode „Al Gesu“ (pr. Jezusu) v Rimu slovesna tridnevna v zahvalo Bogú in Brezmadežnospočeti, da so Sv. Oče s katoličani tako čversti, dobro obranjeni ter srečno doveršili zadevne slovesnosti jubilejne.

3. V nedeljo, 18. svečana 1894 bode središnji odbor 20 000 mark za kruh v imenu Njih Svetosti razdelil med ubožne, njim namreč, ktere S. Oče cenijo kot izvoljeni delež čede Kristusove. Odbor z vso preserčnostjo prosi, naj bi se povsod kaj enacega vravnalo, ter naj bi goreče molitve ubožnih slednjič izprosile od Boga zmago svete Cerkve in papežu.

4. En dan med 16. in 19. svečanom bodo S. Oče slovesno sprejeli deležnike velikega shoda napolitanskega (11. do 15. sveč.) in ob enem romarje, ki se bodo takrat pridružili.

5. Dne 18. svečana bo veliki Te-Deum v stoljnici sv. Petra v Rimu.

6. Centralni odbor predlaga, da vsi mašniki naj 19. svečana 1894 sv. mašo darujejo za papeža in svobodo sv. Cerkve; verniki pa naj na ravno ta namen prejmejo sv. Obhajilo in kak dar položé za S. Očeta.

Središnji odbor bode z darovi ob enem S. Očetu izročil spominico (Album), v kateri bodo imena tistih, ki so se vdeležili pri tem skazovanji sinovske ljubezni. Darovi se pošiljajo z napisom: Signor Presidente della Commissione pel Giubileo di S. S. — Roma — Torre Argentina 76. — Odbor je to osnovo dal božični dan 1893, posnetek smo vzeli iz katol. Solnograškega časnika od 19. pros. 1894.

O tej priliki naj omenimo gerdo laž, ki so jo liberalni časopisi raztrosili o S. Očetu češ, da so „lastnik tisučerov milijonov, prvi kapitalist in posestnik na svetu“ itd. Dva časnika, „Polit. Fragmente“ in „Gerechtigkeit“, sta dokazala pošastno neresnico in zahtevala sta, da lista „Arbeiterzeitung“ in „Politische Correspondenz“, ki sta te laži trosila, to prekličeta; toda cerkveni sovražniki niso navajeni svojih laži preklicovati. Naj tedaj tisti, ki kaj tacega berejo ali slišijo, obrekovanj nikar ne verjamejo. Judom, framasonom in lažiliberalcem je vse na tem, da bi papeža škofo in duhovne pripravili ob dobro ime in vernike odvernili, da bi ne dajali darov za S. Očeta, kateri se zbirajo za vesoljne potrebe svete Cerkve in so potrebni, zlasti odkar so sovražniki papeža Njihove deržave oplenili in oropali.

Rusija. Neslišano je, kako gerdo ruske vradnije pogosto delajo z ubogimi katoličani. V življenji svetnikov pogosto beremo, kako so od satana obsedeni pogani delali s kristjani; podobno se večkrat sliši iz Rusije, kaj razkolniki počenjajo s katoličani. Častni kanonik Waszliewski v Vilni je bil ob 6ih zjutraj po policiji v ječo odpeljan in 6 mesev priper, ker je v pridigah ljudi učil, da naj ljubijo sveto rimsko katoliško Cerkev. Drugi mašnik je bil kaznovan, ker je otroke učil, da naj ga pozdravljajo z besedami: „Hvaljen bodi Jezus Kristus.“ Šest župnikov je bilo kaznovanih, ker je v njih župnijah škof delil zakrament sv. birmе. Župnikom katoliškim je celo prepovedano brez potnega lista v kako drugo duhovnijo iti. Naznanaovali so pa večkrat še vse hujši trinoštva. Dokler bodo na Ruskem take neusmiljene postave, bodo katoličani vedno preganjani in mercvarjeni, naj se vlada še toliko dobrovoljno hlina proti papežu.

Res je treba goreče molitve, da bi toliko hlapčevstvo na Ruskem že enkrat jenjalo.

Ogersko. (Katoliški shod.) Večkrat se je bralo, kako žalostno se godi s katoliško Cerkvijo na Ogerskem, kako se šopiri framonstvo, kalvinstvo in košutovstvo. Neutegoma pa je potegnila druga sapa, katoličani so se oserčili in od 16. prosenca, ko se je pričel katoliški shod v Buda-Pešti, se slišijo same vesele reči iz „Magyarorszaga.“ Za katerih 2000 deležnikov je bilo pripravljenih vstopnic, prišlo pa jih je na shod čez 8000 iz celega marijanskega kraljestva. Koliko pa je še le podpisov tistih, ki so želeli priti! „Veni Sancte“ je tisti dan ob 10ih dopoldne opravil v vseučilišni cerkvi katoliški nadškof Jurij Časka med polno azitenco. Zbrani so bili naj plemenitiši ogerski katoličani. Ob 4ih popoldne je knez pervostolnik Klavdij Vasary v preizvestnem govoru pojasnil vprašanje, za kaj da so se ta dan ondi zbrali in rekel je: Mi zahtevamo pravice, katere so bile že v prejšnjem stoletju priznane protestantom, da tudi mi pod višjim zavetništvom našega vzvišene kralja in pod državnim nadzorstvom inoremo vravnati duhovne, kulturne in materialne zadeve naše cerkve. Obravnalo se je dalje: o dolžnostih katoličanov, o samostojnosti, (avtonomiji), o šolah in o zakonu. Da bi se ta dan srečno izveršil, se je poprej veliko in serčno molilo.

Velik vtis na vso deželo je naredil že začetek. Tudi nasprotni časniki niso mogli tajiti tehtnosti velikanske družbe 20.000 do 30.000 katoliških poslancev z vse dežele in očitno je bilo, da ta zbrana moč mora tudi na politiko velik vpliv delati. Velikopomenljivo je, da presvitli cesar so sami z lastno-ročnim podpisom in brez ovinkov vradnega pota poslali zboru zahvalo po telegrafu. To se po časnikih tako tolmači, da Nj. Veličanstvo do sedanjih ministrov in kar je drugih za njimi, nimajo več popolnega zupanja, ker so s svojim brezbožnim počenjanjem zbudili toliko nezadovoljnost v deželi. To naj si tudi liberalci v Cislajtanijski za uho zapišejo.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinec (januvarij).

a) Glavni namen:

Petdesetletnica molitvenega apostoljstva.

b) Posebni nameni.

24. **S. Timotej.** Slabi duhovni. Goreča molitev za duhovne. Jedinost in bratovstvo med služabniki božjimi. Umobolni.

25. **Spreobrnjenje sv. Pavla.** Kat. misijoni. Žalostno cerkveno-politično stanje na Ogerskem. Spreobrnjenje mnogih Kristusovih sovražnikov.

26. **S. Polikarp.** Francoska. Civilni zakoni in njih nekeršeni otroci. Ponižna vdanost v pota previdnosti Božje. Skušnje.

27. **S. Janez Zlatoust.** „Duhovni in obhajanci.“ Obujenje apostolskih pridigarjev. Deška in duhovna semenišča.

28. **Karol Vel.** Svetne oblasti. Pregarjana dijaška zaveza. Dobra podelitev važnih mest.

29. **S. Frančišek Sal.** Škofje. Pospešitelji molitvenega apostoljstva. Ženski redovi in kongregacije. Zadeve cerkvenega premoženja.

30. **S. Martin.** Čislanje devišstva. Vradniki in častniki. Vse priporočene časne zadeve.

31. **S. Peter Nolask.** Afrikanske družbe. Od Kristusovega očetovskega Serca najbolj oddaljeni. Vse doposlane pa še ne uslišane zadeve. Umerli mesca prosinca in ki umerjé prih. svečana iz apostoljstva in bratovščine Jezusovega Serca.

Nameni za mesec februarij (svečan.)

a) Glavni namen:

Hvaležna poraba darov in milosti Božjih.

b) Posebni nameni:

1. **S. Ignacij.** Za ta in vsaki dan v mescu naznanjene, ali ne še zaznamnjane ali nenadoma nastale potrebe in prošnje. Zadozovanje za predpustne razuzdanosti. Pospeševalci molitvenega apostoljstva

2. **Svečnica.** Avstrijski cesar. Propad ogerskega framonstva. Povzdiga marijanske kongregacije. Ponesrečeni.

3. **S. Blaž.** Masniki in obhajanci. Ohranjenje dragega življenja vplivnih oseb. Nevarno bolni, ki ne mislijo na svoje zveščanje. Revščina taci, ki dela in zaslužka nimajo.

4. **S. Korzin.** 40urino češčenje Najsvetejšega. Stanovitnost po ljudskih misijonih. Zelo tehtne volitve. Katoliške učiteljske družbe.

5. **Ss. Janez in Pavel mm.** Cerkev na Japonskem. Družba Jezusova. Pomirjenje ločenih zakonov.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Močno bolehav oče nepreskerbljene družine se priporočuje udom N. lj. Gospé presv. Serca in sv. Jožefu v molitev, da bi na Njiju priprošnji se mu povernilo ljubo zdravje, ako je Božja volja. — Dve osebi v dušni zadevi, da bi brezmadežna Devica s sv. Jožefom sprosila srečen izid, kakor je sv. volja Božja. — Neki duhoven v veliki bridkosti priporoča sebe in svoje jako svojeglavne in zagrešene duhovne ovčice skupni molitvi. — Vsa dežela priporočena Jezusovemu in Marijinemu presv. Sercu, da bi se Bog ne žalil z razuzdanostmi, zlasti v teh dnevih. — Neka družina v revščini in bolezni za dušno in telesno pomoč. — Dve bolni osebi za pomoč. — Neka neprijetna zadeva, da bi se obravnavala brez prepira. — Bolan mož za zdravje, če je božja volja. — Rešenje od hudih skušnjav po milosti sv. Duha na priprošnje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Antona Puščavnika. — Neka mati, da bi se ji sin domu povernil.

Listek za raznoterosti.

Bratovščina vednega češčenja presvetelega Rešnjega Telesa bo prihodnji četertek 1. svečana. v samostanski cerkvi pri Uršulinkah imela svojo redno mesečno pobožnost: Ob 4ih zjutraj bo sv. maša; ob 5ih slovenska pridiga in potem sv. maša z blagoslovoma za

žive in mertve ude bratovščine, tudi je pri tej priliki skupno sv. obhajilo.

Darovi za ciborij. k Mariji Pomagaj: Po gospodični R— iz Ljubljane je došlo petero okraškov od granatov in 12 gramov zlatnine. Iz Teržiča je poslala gospa N. lepo nabirko zlatnine, srebernine in raznega denarja. — Iz Ljubljane dobra devica iz češčenja in ljubezni do presv. Rešnjega Telesa 1 zlat perstanček z dragimi kamenčki. Angelj varuh je izvestno že vknjižil v knjigo življenja slehernega dobrotnika. Mili Bog poverni vsakemu tisučero!

Na Svečnico bode Katoliška družba za Kranjsko obhajala 25letnico svojega obstoja s slovesno božjo slušbo ob 9ih dopoldne; zvečer ob 6ih pa v svojih prostorih svoj obletni shod.

V praški omladinski pravdi prihajajo na dan grozne reči, česar bi o taci golobradcih res ne bilo misliti. Splošno rovarstvo, zatrenje avstrijske monarhije, rudečarska republika na Češkem — take misli si pri izpovedih teh mladičev razodevajo!

Na Ogerskem se pričakuje ministerstvo s Szaparyjem na čelu, ako se Wekerlestvo prekucne.

O naša ljuba Gospa presv. Serca, za nas prosi Boga, — Tako je prav in koristno: 881 novih udov za molitveno bratovščino „Naše ljube Gospe presv. Serca“ nam je poslal častiti župnijski vrad sv. Štefana, dekanija Šmarska v škofiji Lavantinski, da naj se zapišejo v bratovsko knjigo. Stokrat in morebiti še večkrat na dan vidiš, slišiš, bereš kaj, kar je greh, pa vender ne moreš sam zatreti, odverniti hudega; lahko pa in brez vsega truda zdihneš: „O naša ljuba Gospa presv. Serca prosi za nas Boga!“ odverni to hudo, ta greh s svojo usmiljeno prošnjo, česar jaz ne morem. In s tem storiš ravno toliko dobrih del, kolikorkrat to lahko prošnjo ponoviš.

Zato smo iz serca hvaležni preblagemu gosp. župniku Andreju Zdolšek, da je ob novem letu 1894 ta spomin na novo poživil, in kličemo 999 njegovim tovarišem po raznih škofijah: „Vivant sequentes!“ Molimo, razširjajmo to lahko bratovščino in ker sicer dobro poterjuje in hudo odvrča. Kajti: Časi so nevarni!

Terst. Č. g. Ellner A. gre iz Pazna v Žimin za duh. pom.; Č. g. Elsnic je postal župnijski upravitelj v Dragiču. Posvečeni so bili čč. gg.: J. Macarol, J. Predouzan, in J. J. Sedmak.

Poterdilo. Poročam spoštljivo z vso hvaležnostjo da sem za dejanje razširjanja sv. vere prejel zbirko Zgod. Danice 115 gld. a. v. (namreč: 1) 44 gld. za razširjavo sv. vere; — 2) 7 gld. za katolike med krivoverci na Nemškem; — 3) 13 gld. za stradajoče v Šenzi v Kini; — 10 gld. za Central — Mongolijo; 4) 2 gld. za misijone na Severu; — 5) 75 gld. za najpotrebniši misijone.)

Solnograd, 18 jan. 1894.

Bl. Holaus.

Kaj tacega pa še ne!

Necoj sem pa videl čudne reči in stvari v sanjah, kakoršnih bi je ne mislil.... Prišli so bili na kermilo tisti čudni socialisti, ktere so nam nekteri tuji in tudi domači agitatorji hvalili že delj časa, kako bodo „svet glihali“; in kako se je potem godilo?

Prišli so možje v mesto in prašali v semenišču, ako bi mogli kacega gospoda mladomašnika dobiti, ker so jim doma gospod zboleli, da bi imeli v praznik službo božjo... „Kaj službo božjo?“ se jim je reklo; semenišča ni več, novi gospodje so vse bogoslovce pognali v vojašnice, dali so jim puške, da naj nove gospode kot vojaki varujejo. Možje pobiti odidejo. — Čez nekaj dni, bila je nedelja, pride polno ljudstva iz okolice v mesto, kakor po navadi. „Kaj ste prišli?“ „Prišli smo k sv. maši.“ „Nič maše! socialisti so gospode duhovne nekaj poklali in pobili, nekaj pa zaperli“... Ljudje: „Pojdimo prosit v samostan!“ Odgovor: „Očetje so vsi razgnani, — po samostanih so zdaj socialistički ljudje s svojimi davkarijami in pisarnami“... Ljudje: „Zdaj smo dobili pravega vraga! To je sad tistih, ki so nedavno po očitnih shodih, pri „oném“ gostilničarji in po svojih časnikih z božičnimi prazniki norce brili, mnihe psovali, in še kaj družega.“

Kmalu nato pridejo nekteri možaki v vradnijo davke plačevati, pa tudi prašat, kdaj bodo začeli denar deliti? Pervi dá pisarju pōlo in našteje nekaj bankovcev petakov. Pisar: „Kaj to, ali nismo oklicali, da cunje so preč! Plačaj v srebru ali pa v zlatu!“ Drugi pisarji pristopijo in kličejo: „Pač, pač; zdaj še velja popir! Drugi, da ne, vstane hrup in socialistički gospodje se med seboj pošteno stepejo. Pili so namreč socialni gospodje celo noč poprej po kerčmah in niso bili prav jasne glave; plačevalci pa v strahu pobegnejo in med potjo so rekali: Zdaj pa vemo, kdo so tisti, ki so obetali, kako se bo premoženje bogatim jemalo in med seboj delilo! Bilo bi se mi še marsikaj sanjalo, pa nenadoma sem se zbudil in treba je bilo gnezdo zapustiti.“

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: „Brez imena“ 50 gld. (Ravno o pravem času, kajti konec mesca se bliža. Bog plačaj z vso obilnostjo temu in vsim dobrotnikom! Vr.) — Č. g. Fr. Kepec 2 gld — Č. g. kapl. J. Brišar 2 gld. — „Stari prijatelj v zahvalo, ker sem ozdravel“ 1 gld — K iz Železnikov iz hvaležnosti Mariji za sprošeno zdravje 1 gld. — Novakovi 2 gld — J. N. 40 kr. — Č. g. J. A. 1. gld. 50 kr. — Prečastiti gosp. zlatomašnik, župnik Frid. Hudovernik zopet culo (3 kosce) obleke. — Č. g. župnik Fr. Eržen 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Janez Kersič, župnik na Jesenicah, 8 gld — Dobrotnica 1 gld — Po čast g. kat. Feliks Zavodniku 75 gld. — Gašp. Istenič 1 gld. — Č. g. župnik Jak. Ferjančič 1 gld.

Pogovori Nam poslana in založništvu oddana naročila na „Zgod. Dan.“ nadalje napisi preč. in čč. gg. so: Alf. Šket — Dramlje; — Ant. Jamnik — Sorica; — K. Čigoj — Temnica; Jož. Cegnar — Žiri; — Mih. Horvat — Čatež; — L. Ravnik — Sava; — Fr. Gregorič; — Ant. Kocijančič — Senožeče; — Ant. Kerčon; — dek. Ant. Hajšek — Slov. Bistr.; — dek. Krese — Koč; — A. Ponikvar; — vik. Jož. Kalin — Primorsko; — J. Černe — Perkovlje; — dek. Kunstelj — Cirknica; — J. Pfajfar — Harije; — Marija Benedičič — Bukovšica; — Marija Černoga — Nem. Gradec; — Č. g. Slanec — Terst; — župn. Jož. Novak — Povir; — Mar. Blažon — Begnje; — Jož. Golob — Podgora; — Fr. Zvar — Preserje; — P. Hrizog: Ako se še kaj najdemo, pošljemo radostno; — G. J. Šašel — Adlešiče: Naznanjeno — Č. g. Dom. Janež — Gora: Naročnina oddana; zastran M. G. bode se preiskalo; — Č. g. Tom. Rutar v Šempolazni pri Nabrez.; — Č. g. Fr. Kepec: Oddano, in drugo opravljeno; — G. Štef. Dušnik — Hrenovice; — K. v Želez.: Inseratov Dan. nima, torej glej med „Darovi.“ (Bog plačaj!)

(Drugi darovi prih.)